

Sajtóközlemény
Luxembourg, 2016. december 7.

Európai Számvevőszék: az Ukrajnának nyújtott uniós támogatás eredményei „továbbra sem szilárdak”

Az Európai Számvevőszék legújabb jelentése szerint az Ukrajnának nyújtott uniós támogatás csak korlátozott hatást gyakorolt, és az azóta újonnan tapasztalható reformlendület ellenére az eddig elért eredmények továbbra sem szilárdak. A számvevők szerint a vizsgált időszak döntő részében a helyzet politikai, jogi és adminisztratív bizonytalansága korlátozta az uniós támogatás eredményességét.

A számvevők megvizsgálták, hogy az Európai Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat által nyújtott támogatás eredményesen segítette-e az ukrajnai reformokat. Vizsgálatuk a közpénzgazdálkodás és a korrupció elleni küzdelem, valamint a gázágazat 2007 és 2015 közötti helyzetére irányult.

A számvevők megállapították: a Majdan téri eseményeket követően az Unió és Ukrajna közötti együttműködés elmélyült, az Ukrajna előtt álló kihívások azonban továbbra is rányomják bélyegüket a reformfolyamatokra, és a korábbi és a jelenlegi oligarchák is nagy kockázatot jelentenek. Az Unió azonnal reagált a 2014-es válságra, és az elkövetkező hétéves időszakra egy 11,2 milliárd eurós csomagot ajánlott fel. Ez azonban csak vészhelyzeti megoldást jelentett. Az Unió rövid időn belül nagy pénzösszegeket irányzott elő és folyósított, ám emögött nem állt elfogadott stratégia.

„Az Ukrajnának nyújtott uniós támogatás esetében – a Bizottság nem kevés erőfeszítése ellenére – az eredményes alkalmazás még várat magára – nyilatkozta Fazakas Szabolcs, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – Ellenőrzésünk idején erős politikai elkötelezettség volt tapasztalható a közigazgatás reformja mellett. A vezetésben történt változások azonban veszélyeztették a reformokat, a fizetések alacsony szintje pedig elősegítette a korrupció terjedését. A célkitűzések eléréséhez további intézkedésekre van szükség.”

Tény, hogy a számvevők találtak kézzelfogható és fenntartható eredményeket a közpénzgazdálkodási reform terén, és javulást tapasztaltak a korrupcióellenes keretek tekintetében is. A 2007–2013-as időszak nagy részében azonban a közpénzgazdálkodás csak szerény helyet foglalt el az Unió és Ukrajna között folytatott párbeszédben. 2014-ig az eredmények hiányos és késedelmes volta arról tanúskodott, hogy az ukrán kormány kevésbé kötelezte el magát a reformfolyamat mellett. A korrupció elleni küzdelmet erősítette a 2011-es vízumliberalizációs cselekvési terv, majd tovább gyorsította a Majdan téri események után javuló együttműködés. A 2014 óta újonnan tapasztalható reformlendület ellenére az eddig elért eredmények azonban továbbra sem szilárdak. A korrupcióellenes intézkedések eredményei még váratnak

*E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről.
A jelentés teljes szövege letölthető: www.eca.europa.eu*

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47 063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

magukra.

A feltételek meghatározási módjának vagy az azok teljesítését értékelő módszernek a hiányosságai befolyásolták a költségvetés-támogatási programok, illetve a pénzügyi támogatás megtervezését. Mindazonáltal az uniós támogatás végrehajtásának monitoringja túlnyomórészt eredményes volt és 2011 és 2013 között a költségvetés-támogatás felfüggesztése előmozdította a közpénzgazdálkodási prioritások terén elért haladást.

Eredmények születtek a gázágazat irányításának és az Unió Ukrajnán keresztül történő gázellátása biztonságának javításában. Az Unió és Ukrajna között a gázellátás terén folytatott párbeszédet ugyanakkor befolyásolta Ukrajna elkötelezettségének ingadozása és az érdekelt uniós felek nézeteinek eltérő volta. A gázágazat irányításának javítására és a gázellátás biztonságának növelésére irányuló uniós támogatás kidolgozásakor egyes feltételek homályosak és nehezen értékelhetőek voltak. A monitoringhoz esetenként hiányoztak a jó minőségű adatok, az Unió és Ukrajna pedig nem adott közös beszámolójában kellően részletes magyarázatot a tapasztalható nehézségekre. 2014-ig az uniós támogatás csak korlátozott hatást gyakorolt az ukrán gázágazat működésére, a gázellátás biztonságára nézve pedig vegyes eredmények születtek. Később figyelemreméltó eredmény volt azonban az Unió harmadik energiaügyi csomagjával összhangban lévő gáztörvény 2015. áprilisi elfogadása.

A számvevők több ajánlást is megfogalmaztak az Ukrajnának nyújtott uniós segítségnyújtás javítása érdekében. A Bizottság és a Külügyi Szolgálat:

- helyezzen nagyobb hangsúlyt a közpénzgazdálkodásra az Ukrajnával folytatott párbeszédben;
- javítsa a pénzügyi támogatás feltételeinek kidolgozását és annak kifizetését;
- tökéletesítse az uniós támogatás végrehajtásának monitoringját;
- helyezzen nagyobb hangsúlyt a reformok eredményes végrehajtására és fenntarthatóságára;
- tegyen lépéseket az Ukrajnának a gázágazatban nyújtott uniós támogatás eredményesebbé tételére.

A szerkesztők figyelmébe

Ukrajna az Európai Unió egyik legnagyobb és politikailag legfontosabb közvetlen szomszédja. Az országot azonban döntően intézményi és politikai instabilitás, irányítási problémák, valamint gazdasági és pénzügyi nehézségek jellemzik.

Ukrajna 1991-es függetlenné válása óta gyenge gazdasági teljesítményre tekinthet vissza. A 2000 utáni évek pozitív gazdasági növekedési ütemét erősen lefékezte a 2008-as világválság, és a gazdaság azóta sem talált magára. Ukrajna államháztartási helyzete az elmúlt években romlott, elsősorban a közpénzügyek rossz kezelése miatt. Ráadásul az állami költségvetés bevételi oldalát negatívan befolyásolja a jelentős méretű árnyékgazdaság. A reformtörekvések ellenére Ukrajnát sokan mindmáig Európa legkorruptabb országának tartják. Az állami döntéshozatalt egyéni érdekek befolyásolják. Az ukrán gazdaságra, politikára és médiára továbbra is döntő befolyást gyakorolnak az oligarchikus klánok.

2004 óta három jelentős esemény történt: a 2004-es „narancsos forradalom”, a 2010-es elnökválasztás és a 2014-es Majdan téri forradalom. 2014 eleje óta Ukrajna területi integritása súlyos fenyegetés alatt áll.

A kelet-ukrajnai konfliktus nagymértékben súlyosbította az ország gazdasági és pénzügyi problémáit.

Az Unió az európai szomszédságpolitika és annak keleti dimenziója keretében, a keleti partnerség terén folytat együttműködést Ukrajnával. 2007 és 2015 között az Unió 1,6 milliárd euró összegű vissza nem térítendő pénzügyi támogatást nyújtott Ukrajnának (ennek felét költségvetés-támogatás formájában), valamint 3,4 milliárd euró összegű makroszintű hitelt.

„Az Ukrajnának nyújtott uniós támogatás” című 32/2016. sz. számvevőszéki különjelentés 23 uniós nyelven elérhető.